

Trečiadienį Europos Parlamentui patvirtinus naująją Europos Komisiją, kuri galės pradėti darbą nuo gruodžio 1-osios, Lietuvoje išrinkti europarlamentarai skirtingai įvertino Komisijos sudėtį ir pristatytą jos programą.

Už Komisijos patvirtinimą balsavo 370 europarlamentarų, prieš – 282, o susilaikė 36. Europos Parlamento biuras Lietuvoje pateikia europarlamentarų pozicijas šiuo klausimu.

Vytenis Andriukaitis (Socialistai ir demokratai):

Šios Europos Komisijos programą vertinu kritiškai, nes ji daugiau orientuota į konkurencingumą ir investicijų pritraukimą, bet visiškai nedaug kalba apie socialinę ES politiką. Šiuo metu didelė dalis žmonių gyvena be galo sudėtingai, keliolika milijonų europiečių sprendžia klausimą – šildytis ar maitintis? Nekalbant apie minimalius darbo užmokesčio standartus, pensijas, sveikatos apsaugą – tai aktualu šimtams milijonų europiečių, ypač žinant, kokia didžiulė yra krizė, sukelta pandemijos, karo Ukrainoje ir išaugusių energetikos kaštų.

Nuvylė ir tai, kad programoje nekalbama apie ES sveikatos sąjungą. Ursula von der Leyen 2020 m. pasiūlė pirmąjį įstatymų bloką šioje srityje, tačiau dabar ES sveikatos sąjunga minima tik žiedinės ekonomikos dalyje, ir ne tarp prioritetų. Didelės sveikatos saugumo, nacionalinių sveikatos sistemų atsparumo, darbo jėgos trūkumo, pacientų eilių problemos reikalauja žymiai ryškesnio europinio sprendimo.

Be to, esame davę pažadą ES plėtrai, kad besiruošdami jai mes padarysime savo namų darbus. Tačiau tam skirtame skyriuje yra vos kelios eilutės, kuriose kalbama apie palaikymą ES sutarčių keitimui. To tikrai nepakanka. Praeis penkeri metai ir matysime, kad sprendimai bus nukelti, o pažadas plėtrai – tuščias.

Komisijos sudėtyje yra labai silpnų komisarų, pavyzdžiui, Švedijos komisarė Europos Parlamento klausymuose pasirodė labai prastai. Nekalbu apie tai, kad šalies, kurioje į valdžią atėjo „Italijos broliai“, pasiūlytas komisaras tapo vicepirmininku, ir tai sukelia daug problemų. Dalyvavau devyniuose klausymuose, susitikau su kandidatais, išnagrinėjau Komisijos programą ir nusprendžiau balsavime susilaikyti.

Petras Auštrevičius („Atnaujinkime Europą“):

Sudėtinga vienareikšmiai vertinti Europos Komisijos sudėtį, nes joje yra ir kraštutinių

Europos politinių jėgų atstovų. Kai kurie jų, tiesa, tapdami Komisijos nariais net priverstinai atsiribojo nuo savo partijų lyderių. Komisijos pirmininkei U. von der Leyen nebus lengva šiais Europai ir pasauliui lemiamais metais naviguoti komandai, bet, tikiuosi, padės jos iš praėjusios kadencijos atsinešta patirtis ir santykiai su ES valstybių lyderiais.

Lietuvai ir Europai ypač svarbus kolegos Andriaus Kubiliaus, kuris Komisijoje tapo atsakingas už gynybą, portfelis. Tikiu, kad A. Kubiliaus iniciatyvos žymės naują, atsakingai sparčią darbų kryptį mūsų saugumo ir gynybos srityje. To reikia, kad priartėtume prie taikos, nugalėtume agresorę. Ne mažiau svarbi estės Kajos Kallas, naujosios ES vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pozicija.

Klausymuose K. Kallas palaikė mintį, kad ES negali delsti su atsaku agresorės Rusijos suburtai blogio koalicijai. Be to, K. Kallas sutinka, jog reikia svarstyti ir numatyti kriminalinę atsakomybę dėl sankcijų apėjimo Europos bendrovėms, padedančioms agresorei prekiauti nafta ir kitais produktais. Tai teikia vilties, kad Komisija užsienio politikos, saugumo ir kitose srityse dirbs aktyviai.

Vilija Blinkevičiūtė (Socialistai ir demokratai):

Balsavau už naujos Komisijos sudėtį. Nors turiu nemažai abejonių ir, galbūt, priekaištų dėl tam tikrų portfelių paskirstymo bei dėl kompetencijų išskaidymo, ir dėl šių klausimų išsiskyrė daug nuomonių, tačiau dabar yra metas suteikti pasitikėjimą naujai Komisijai, kad ji galėtų pradėti veiksmingai dirbti.

Išskirčiau Europos Komisijos ketinimus stiprinti Europos gynybą ir saugumą, didinti investicijas į žmones, mažinti skurdą, užtikrinti kiekvienam piliečiui prieinamą būstą ir apskritai toliau stiprinti socialinę Europą, kurioje nei vienas žmogus neliktų nuošalyje. Tai svarbu visiems europiečiams. Tai Europos Parlamento komitetų, kuriuose aš dirbu, būsimi sprendimai.

Kita vertus, Europos Komisijos veiklos kryptys rodo, kokie iššūkiai yra kilę Europai. Didžiuliai. Gerai, kad Komisija juos mato, supranta. Ir imsis veiksmų. Kol kas sunku pasakyti, kokių konkrečių veiksmų bus imtasi. Kaip konkrečiai bus įgyvendinami tikslai. Bet kuriuo atveju linkiu sėkmės naujai Europos Komisijai. Sėkmės Europai.

Rasa Juknevičienė (Europos liaudies partija):

Ursulos von der Leyen „Antroji Komisija“ – žymiai stipresnė už pirmąją visomis prasmėmis.

Pirma, daugiau nei pusės Komisijos narių (15 iš 27) priklauso Europos liaudies partijos šeimai – didžiausiai dešinės krypties politinei jėgai Europoje.

Antra, Komisijos pirmininkei pavyko suburti tiek stiprią komandą, tiek paramą šiai komandai – Parlamentas pritarė visiems kandidatams. Trečia, buvusių premjerų iš rytinės ES pusės paskyrimas atsakingais už saugumo, gynybos ir užsienio klausimus – įrodymas, kad naujoje Europos Komisijoje šiems klausimams skiriama didelė svarba ir dėmesys.

Tiek estė Komisijos pirmininkės pavaduoja K. Kallas, tiek gynybos ir kosmoso komisaras A. Kubilius tampa atsakingi už saugumą ir gynybą. Tai galima suprasti kaip ženklą, kad Europos lyderiai nori, jog Baltijos šalių atstovai truputį supurtytą senąją Europą ir išvestų iš sąstingio.

EK pirmininkė Ursula von der Leyen viename savo metinių pranešimų, jau prasidėjus plataus masto karui, yra pripažinusi, kad klydo neklausydami Baltijos valstybių ir Lenkijos parlamentarų. Akivaizdu, kad politika, kurią vykdė Vokietija ir kitos šalys Rusijos atžvilgiu, žlugo. Todėl iš naujosios Komisijos tikimasi proveržio stiprinant Europos gynybos pajėgumus ir atsparumą išorės grėsmėms.

Paulius Saudargas (Europos liaudies partija):

Šiandien, po konkretaus ir įkvepiančio Europos Komisijos pirmininkės Ursulos von der Leyen programos ir komisarų kolegijos pristatymo, Europos Parlamentas Strasbūre užtikrinta dauguma patvirtino naująją Europos Komisiją. U. von der Leyen pradėjo nuo jautrių ir svarbių istorinės atminties akcentų Lenkijos, Čekijos, Slovakijos, Baltijos valstybių kovoje už laisvę. Įsimintina U. von der Leyen citata: „Kova už laisvę sujungia mus – europiečius“. Stiprus akcentas Ukrainos paramai ir gynybos sektoriui, už kurį bus atsakingas A. Kubilius. Pastarojo klausymai Europos Parlamente buvo labai sėkmingi. Prie stipraus pasirodymo prisidėjo tiek ilgametė jo patirtis politikoje, tiek tikras pasišventimas temai.

Man, dirbančiam Parlamento pramonės, ekonomikos ir vidaus rinkos komitetuose, buvo labai svarbu išgirsti U. von der Leyen išipareigojimus ES ekonomikai. Pirmininkė įvardijo, jog pats pirmasis Komisijos darbas bus konkurencingumo kompasas, kuris remsis į tris pagrindines kolonas: inovacijų atotrūkio mažinimo, visų pirma tarp ES ir JAV bei Kinijos, dekarbonizacijos ir konkurencingumo atstatymo plano bei saugumo ir nepriklausomybės išteklių prasme didinimo.

Manau, unikalus faktas, jog visi paskirtieji komisarai pilna sudėtimi atėjo iki pat tvirtinimo momento. Europos liaudies partija išlaikė išipareigojimus ir pradinę liniją. Nors dėl kai kurių kandidatų pakeliui kilo rūpesčių, kitos politinės grupės atsisakė palaikymo vienam ar kitam komisarui – daugiausiai klausimų kilo dėl Oliverio Varhelyi, Raffaelio Fitto ir Teresos Riberros. Tačiau galų gale Europos liaudies partijos iniciatyva pavyko pasiekti tvarius susitarimus ir patvirtinti Komisiją.

Virginijus Sinkevičius (Žalieji):

Nors balsavau už naująją Komisiją, reikia pripažinti, kad šįkart atmosfera nebuvo tokia vieninga, kaip praėjusioje kadencijoje. Susiskaldymas tarp politinių grupių, vertybiniai nesutarimai ir politiniai manevrai, ypač susiję su tam tikrų komisarų paskyrimais, dar kartą atskleidė, kokie trapūs gali būti susitarimai Briuselio politiniame lauke. Italijos premjerės Giorgios Meloni dviprasmiška retorika bei jos partijos politinės derybos tapo vienu ryškiausių šio proceso pavyzdžių, keliančiu klausimą: ar politinis žodis Europoje dar turi reikšmę?

Nepaisant visų iššūkių, šios kadencijos prioritetai ir programos kryptys yra aiškiai orientuotos į europiečių gerovę. Klimato kaita, energetinis saugumas, socialinė ir ekonominė sanglauda bei ES konkurencingumo stiprinimas – tai sritys, kurios reikalauja greitų ir efektyvių sprendimų. Todėl mūsų, Žaliųjų, grupės palaikymas naujai Europos Komisijos pirmininkei Ursulai von der Leyen buvo sąmoningas ir pagrįstas atsakingumo jausmu. Europos Sąjungos politinis traukinys turi kuo greičiau judėti į priekį, nes pasaulis nelauks, kol Europoje užbaigsime vidinius ginčus.

Aurelijus Veryga (Europos konservatoriai ir reformuotojai):

Nepalaikiau Komisijos pirmininkės kandidatūros, tačiau Parlamentas apsisprendė kitaip. Dabar Parlamentas priėmė sprendimą jau dėl visos Komisijos sudėties. Čia labai svarbu suprasti, kad už atskirus Komisijos narius balsuoti jau neturėjome galimybių. O tai reiškia, kad negalime pasirinktinai palaikyti ar nepalaikyti atskirų kandidatų į Komisijos narius. Balsuodamas prieš visą Komisiją, nepalaikysiu ir mūsų šalies kandidato bei kitų stiprių kandidatų. Todėl šį kartą balsuojant apsisprendžiau palaikyti būsimąją Komisiją.

Tikrai turiu priekaištų kai kuriems būsimiems Komisijos nariams. Manau, kad yra netinkamai suformuotų portfelių, pavyzdžiui, į vieną portfelį sudėti pasirengimo, krizių valdymo ir lygybės klausimai, bei labai silpnų kandidatų. Tačiau balsuodamas už, pirmiausia galvojau apie stabilumą ES formate ir tai, ką galėtų sukelti Komisijos nepatvirtinimas.

Kalbant apie programą, matau tam tikrų teigiamų dalykų. Pirmiausia, galų gale atėjęs suvokimas, kad aplinkos išsaugojimo negalima grįsti nepamatuota ir savo pačių ekonomiką žlugdančia ideologija. Taip pat labai svarbu, kad atsiranda suvokimas, jog ES turi ruoštis išorės grėsmėms, vystyti savo gynybos pramonę, remti Ukrainos ir kitų kandidačių integraciją į ES, stiprinti pasirengimą ir atsaką į krizes. Tačiau taip pat matau ir išliekanti nesuvokimą, su kokiomis grėsmėmis susiduria ar gali susidurti Europa, nes kai kurios svarbios sritys, tokios kaip sveikatos sektoriaus pasirengimas, paliekamas už brūkšnio, o nepagrįstai daug dėmesio skiriama „nišinei“ ideologijai.

Todėl būdamas Europos Parlamento nariu aktyviai prisidėsiu prie parlamentinės kontrolės ir darysiu viską, kad patvirtintoji Komisija padarytų tai, kas būtina ES piliečių saugumo ir gerovės išsaugojimui.

Dainius Žalimas („Atnaujinkime Europą“):

Europoje stiprėjant prorusiškoms populistinėms radikalioms jėgoms, Ursulos von der Leyen vadovaujamos Komisijos patvirtinimas Europos Parlamente vertintinas kaip modernią vakarietišką programą siūlančių centristinių politinių jėgų konsolidacijos bendru vertybiniu pagrindu ir ryžto stiprinti Europos strateginę autonomiją ženklas. Galiu pasidžiaugti, kad EP liberalių partijų politinė grupė „Atnaujinkime Europą“, kurios nariu aš esu ir kuri yra tik penkta pagal dydį Europos Parlamente, naujoje Komisijoje turi penkis portfelius, būdama antra pagal Komisijos portfelių skaičių.

Šie portfeliai – užsienio reikalų ir saugumo politikos, demokratijos, teisingumo ir teisės viršenybės, pasirengimas krizėms ir jų valdymo bei lygybės, plėtros, pramonės konkurencingumo skatinimo – leis veiksmingai įgyvendinti mūsų grupės prioritetus. Todėl apskritai, žvelgiant iš liberalių politinių jėgų perspektyvos, Komisijos patvirtinimas laikytinas didžiule sėkme.

Žinoma, labai džiaugiuosi ir dėl kolegos A. Kubiliaus. Tikiu, kad jo drąsa, ryžtas bei vizionieriškumas įneš reikalingo gaivaus oro gūsiu kuriant stiprią Europos gynybos sąjungą ir formuojant bendrą gynybos politiką, gebančią veiksmingai reaguoti į beprecedenčius iššūkius Europos saugumui.

Laisvė ir demokratija – dvi pagrindinės vertybės, kurias išipareigoja ginti, puoselėti ir stiprinti naujoji pro-europinė ir pro-ukrainietiška Europos Komisija. Tikiuosi, kad jai pavyks sėkmingai įgyvendinti istorinius uždavinius remti Ukrainą tiek, kiek reikės jos pergalei pasiekti, įgyvendinti ambicingus Europos gynybos sąjungos, vieningos teisės viršenybės ir

žmogaus teisių erdvės, konkurencingo ir strategiškai nepriklausomo Europos žemyno
tikslus.

